

BOODSCHAP VAN DE HEILIGE VADER FRANCISCUS VOOR DE 31E WERELDJONGERENDAG 2016

“Zalig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden” (Mt 5,7)

Lieve jongeren,

We zijn aangekomen bij de laatste etappe van onze pelgrimage naar Krakau, waar we volgend jaar in de maand juli samen de zestiende Wereldjongerendagen zullen vieren. Op onze lange en veeleisende weg zijn we begeleid door de woorden van Jezus afkomstig uit de Bergrede. We zijn deze weg begonnen in 2014 door samen na te denken over de eerste Zaligspreking: “Zalig de armen van geest, want hun behoort het koninkrijk der hemelen” (Mt 5,3). Voor 2015 was het thema “Zalig die zuiver van hart zijn, want zij zullen God zien” (Mt 5,8). In het jaar dat voor ons ligt willen we ons laten inspireren door de woorden: “Zalig de barmhartigen, want zij zullen barmhartigheid ondervinden” (Mt 5,7).

1. Het Jubileum van barmhartigheid

Met dit thema plaatst de WJD in Krakau 2016 zich in het Heilig Jaar van barmhartigheid en wordt het een waar Jubileum van de Jongeren op wereldniveau. Het is niet de eerste keer dat een internationale jongerenbijeenkomst samenvalt met een Jubeljaar. Het was dan ook tijdens het Heilig Jaar van de Verlossing (1983/1984) dat H. Johannes Paulus II voor de eerste keer de jongeren uit de hele wereld deed samenkomen op Palm-zondag. Het was vervolgens tijdens het grote Jubeljaar in 2000 dat meer dan twee miljoen jongeren uit circa 165 landen samenkwamen in Rome voor de vijftiende Wereldjongerendagen. Zoals in die twee voorgaande gevallen gebeurde, ben ik er zeker van dat het Jubileum van de Jongeren in Krakau een van de krachtige momenten zal zijn van dit Heilig Jaar!

Misschien vragen enkele van jullie zich af: wat is dat jubileumjaar dat gevierd wordt in de Kerk? De bijbeltekst Leviticus 25 helpt ons begrijpen wat een ‘jubileum’ betekende voor het volk van Israël: elke vijftig jaar hoorden de joden de bazuin (jobel) schallen die hen opriep (jobil) een heilig jaar te vieren, als een tijd van verzoening (jobal) voor iedereen. In deze periode moest men een goede relatie herkrijgen met God, met de naaste en met de schepping, op vrijwillige basis. Daarom werd men, onder meer, aangemoedigd tot het kwijtschelden van schulden, het in het bijzonder helpen van hen die in nood waren geraakt, het verbeteren van relaties tussen mensen en de bevrijding van slaven.

Jezus Christus is gekomen om de eeuwigdurende tijd van genade van de Heer aan te kondigen en te vervolmaken. Hij bracht de armen de goede boodschap, de gevangenen hun vrijlating, de blinden het zicht en de onderdrukten de vrijheid (vgl. Lc 4, 18-19). In Hem, vooral in zijn Paasmysterie, wordt de betekenis van het jubileum ten diepste gerealiseerd. Wanneer de Kerk in Christus’ naam een jubileum afkondigt, zijn we allemaal uitgenodigd om een bijzondere tijd van genade te beleven. De Kerk zelf wordt geroepen om in overvloed de aanwezigheid en de nabijheid van God aan te bieden, om het vermogen om te kijken naar de essentie op te wekken in de harten. In het bijzonder is dit Heilig Jaar van barmhartigheid “de tijd voor de Kerk om de betekenis te hervinden van de missie die de Heer haar heeft toevertrouwd op de

dag van Pasen: het instrument zijn van de barmhartigheid van de Vader” (Homilie bij de eerste vespers van de Zondag van de Goddelijke barmhartigheid, 11 april 2015).

2. Barmhartig als de Vader

Het motto van dit buitengewoon Jubileum is: “barmhartig als de Vader” (vgl. *Misericordiae Vultus*, 13), en daarmee past het bij het thema van de volgende WJD. Laten we daarom proberen beter te begrijpen wat de goddelijke barmhartigheid betekent.

Het Oude Testament gebruikt verschillende termen om te spreken over barmhartigheid. Daarvan zijn de termen *hesed* en *rahamim* de meest betekenisvolle. De eerste, toegepast op God, drukt zijn onvermoeibare trouw uit aan het Verbond met zijn volk, waarvan Hij houdt en dat Hij vergeeft tot in het eeuwige. De tweede, *rahamim*, kan vertaald worden als ‘ingewanden’ en verwijst in het bijzonder naar de moederschoot en doet ons de liefde van God voor zijn volk begrijpen als die van een moeder voor haar kind. Zo presenteert de profeet Jesaja het aan ons: “Zal een vrouw haar zuigeling vergeten, een moeder zich niet erbarmen over het kind in haar schoot? En zelfs als die het zouden vergeten, ik vergeet u nooit” (Js 49,15). Dit soort liefde betekent ruimte maken voor de ander binnenin zichzelf en meevoelen, mee lijden en zich verblijden met de naaste.

Het bijbelse concept van barmhartigheid omvat ook de concreetheid van een liefde die trouw is, in vrijheid is gegeven en weet te vergeven. In de volgende tekst van Hosea vinden we een prachtig voorbeeld van de liefde van God, die vergeleken wordt met die van een vader voor zijn kinderen: “Toen Israël nog jong was, kreeg ik hem lief en uit Egypte heb ik mijn zoon geroepen. Maar hoe ik hem ook riep, ze liepen van mij weg; [...] Dat terwijl ik toch degene ben die Efraïm heeft leren lopen, die hem bij zijn armen heeft genomen. Zij echter wilden maar niet weten dat ik het was die hen beschermde. Met zachte teugels heb ik hen gemend, met teugels van liefde. Ik was voor hen als degene die het juk optillen wanneer het tegen de kaken drukt. Ik gaf hem zijn voedsel” (Hos 11,1-4). Ondanks het foute gedrag van het kind, die een straf zou verdienen, is de liefde van de vader trouw en vergeeft hij altijd een kind dat berouw heeft. Zoals we zien, omvat de barmhartigheid altijd de vergeving. Dat “is geen abstract idee, maar een concrete realiteit waarmee Hij zijn liefde toont als die van een vader en een moeder die tot het diepste geroerd worden door de liefde voor hun kind. [...] Die komt uit het binnenste voort als een diepgevoeld, natuurlijk gevoel dat bestaat uit tederheid en mededogen, uit zachtmoedigheid en uit vergeving” (*Misericordiae Vultus*, 6).

Het Nieuwe Testament vertelt ons over de goddelijke barmhartigheid (*eleos*) als een samenvatting van het werk dat Jezus in de wereld is komen verrichten in de naam van de Vader (vgl. Mt 9,13). De barmhartigheid van onze Heer wordt vooral zichtbaar wanneer Hij neerknielt voor de menselijke ellende en zijn mededogen toont met degene die behoefte heeft aan mededogen, genezing en vergeving. Alles in Jezus spreekt van barmhartigheid. Echt, Hij zelf is de barmhartigheid.

In hoofdstuk 15 van het Evangelie volgens Lucas vinden we de drie gelijkenissen van de barmhartigheid: die van het verloren schaap, die van de verloren munt en degene die bekend staat als de gelijkenis van ‘de verloren zoon’. In die drie gelijkenissen worden we geraakt door de vreugde van God, de vreugde die Hij

voelt wanneer hij een zondaar terugvindt en hem vergeeft. Ja, de vreugde van God is vergeving! Daarin ligt de samenvatting van heel het Evangelie. “Ieder van ons is dat verloren schaap, die verloren munt; ieder van ons is die zoon die zijn eigen vrijheid heeft verspeeld door valse afgoden, illusies van geluk, te volgen en die alles heeft verloren. Maar God vergeet ons niet, de Vader laat ons nooit in de steek. Hij is een geduldige vader, hij wacht altijd op ons! Hij respecteert onze vrijheid, maar hij blijft altijd trouw. En wanneer we terugkeren naar Hem, ontvangt Hij ons als kinderen, in zijn huis, want hij houdt nooit op, nog niet één ogenblik, om op ons te wachten, met liefde. En zijn hart viert feest om elk kind dat terugkeert. Het viert feest, want het is verheugd. God bezit die vreugde wanneer een van ons zondaars naar Hem toegaat en vraagt om zijn vergeving” (Angelusgebed, 15 september 2013).

De barmhartigheid van God is heel concreet en allemaal zijn we geroepen om die persoonlijk te ervaren. Op een dag, toen ik zeventien jaar was en ik op stap zou gaan met mijn vrienden, besloot ik eerst naar de kerk te gaan. Daar trof ik een priester die een groot vertrouwen in mij opriep en ik voelde de behoefte om mijn hart te openen in de biecht. Die ontmoeting heeft mijn leven veranderd! Ik ontdekte dat wanneer we ons hart met bescheidenheid en met oprechtheid openstellen, we op een heel concrete manier de barmhartigheid van God mogen ervaren. Ik wist zeker dat God al op me wachtte in de persoon van die priester, nog voordat ik de eerste stap zette om naar de kerk te gaan. Wij zoeken hem, maar Hij is ons altijd voor, Hij zoekt ons altijd al, en vindt ons als eerste. Misschien voelt iemand van jullie iets zwaars op het hart drukken en denkt: Ik heb dit gedaan, ik heb dat gedaan...niet bang zijn! Hij wacht op jullie! Hij is de vader: hij wacht altijd op ons! Hoe mooi is het om de barmhartige omhelzing van de Vader te vinden in het sacrament van Boete en Verzoening, de biechtstoel te ontdekken als de plaats van de barmhartigheid, ons te laten raken door die barmhartige liefde van de Heer die ons altijd vergeeft!

En jij lieve jongere, heb je ooit die blik van de eeuwige liefde op je voelen rusten, die door al jouw zonden, grenzen, fouten heen blijft vertrouwen op jou en jouw bestaan met hoop aanschouwt? Ben jij je bewust van de waarde die jij hebt in de aanwezigheid van God die jou uit liefde alles heeft gegeven? Zoals Sint Paulus ons leert: “God echter bewijst zijn liefde voor ons juist hierdoor dat Christus voor ons is gestorven toen wij nog zondaars waren” (Rom 5,8). Maar begrijpen we werkelijk de kracht van die woorden?

Ik weet hoe dierbaar het kruis van de WJD ieder van jullie is. Een geschenk van de heilige Johannes Paulus II dat sinds 1984 bij al jullie mondiale ontmoetingen aanwezig is. Hoeveel veranderingen, hoeveel echte gesprekken zijn er ontstaan in het leven van zoveel jongeren sinds hun ontmoeting met dat eenvoudige kruis? Hier is het antwoord: het kruis is het meest duidelijke teken van de barmhartigheid van God! Het vertelt ons wat de mate van de liefde van God voor de mensheid is: mateloos liefhebben! Hier wil ik jullie herinneren aan het voorval met de twee misdadigers die naast Jezus gekruisigd werden: een van hen is arrogant, hij ziet zichzelf niet als zondaar, hij drijft de spot met de Heer. De ander erkent daarentegen dat hij fout is geweest, hij richt zich tot de Heer en zegt hem: “Jezus, vergeet mij niet wanneer U in uw koninkrijk komt”. Jezus kijkt hem met oneindige barmhartigheid aan en antwoordt hem: “Vandaag nog zul je bij Mij zijn in het paradijs” (vgl. Lc 23, 32.39-43). Met wie van de twee identificeren wij ons? Met degene die arrogant is en zijn eigen fouten niet erkent? Of met de ander, die erkent dat hij de goddelijke barmhartigheid nodig heeft en die er met heel zijn hart om smeekt? In de Heer, die zijn leven

voor ons heeft gegeven aan het kruis, zullen we altijd de onvoorwaardelijke liefde vinden die ons leven ziet als iets goeds en ons altijd de mogelijkheid geeft om opnieuw te beginnen.

3. De buitengewone vreugde van het zijn van instrumenten van Gods barmhartigheid

Het Woord van God leert ons dat “het zaliger te geven is dan te ontvangen” (Hnd 20,35). Precies daarom betuigt de vijfde Zaligspreking dat de barmhartigen zalig zijn. We weten dat de Heer als eerste van ons gehouden heeft. Maar we zullen pas echt zalig, gelukkig, zijn als we binnengaan in de goddelijke logica van het geschenk, van de vrijwillig gegeven liefde, als we ontdekken dat God ons oneindig lief heeft gehad om ons in staat te stellen lief te hebben zoals Hij, grenzeloos. Zoals de heilige Johannes zegt: “Geliefden, laten wij elkaar liefhebben, want de liefde komt van God. Iedereen die liefheeft is uit God geboren, en kent God. De mens zonder liefde kent God niet, want God is liefde. [...] Hierin bestaat de liefde: niet wij hebben God liefgehad, maar Hij heeft ons liefgehad en Hij heeft zijn Zoon gezonden om onze zonden uit te wissen. Geliefden, als God ons zo heeft liefgehad, moeten ook wij elkaar liefhebben” (1 Joh 4, 7-11).

Na jullie heel kort samengevat te hebben uitgelegd hoe de Heer zijn barmhartigheid aan ons schenkt, zou ik jullie enkele suggesties willen geven hoe we concreet instrumenten kunnen zijn van deze zelfde barmhartigheid voor onze naaste.

Het voorbeeld van de zalige Piergiorgio Frassati komt bij me op. Hij zei: “Jezus bezoekt me elke ochtend in de Heilige Communie, ik doe iets voor Hem terug op de eenvoudige manier die mij tot beschikking staat, door de armen te bezoeken”. Piergiorgio was een jongen die begrepen had wat het wil zeggen om een barmhartig hart te hebben, dat gevoelig is voor de meest hulpbehoevenden. Aan hen gaf hij veel meer dan materiële zaken; hij gaf zichzelf, hij gaf zijn tijd, zijn woorden en zijn vermogen om te luisteren. Hij diende de armen met grote discretie en zonder op de voorgrond te treden. Hij leefde echt het evangelie voor dat zegt: “Maar als jij barmhartig bent, laat dan je linkerhand niet weten wat je rechter doet, opdat je barmhartigheid in het geborgene gebeurt” (Mt 6, 3-4). Denk je eens in dat hij, een dag voor zijn dood, ernstig ziek, instructies gaf hoe zijn arme vrienden te helpen. Bij zijn begrafenis waren zijn familie en vrienden verbaasd over de aanwezigheid van zo veel armen die hen onbekend waren. Zij waren allemaal bevriend en geholpen door de jonge Piergiorgio.

Ik verbind graag de Zaligsprekingen uit het evangelie aan hoofdstuk 25 van Matteüs, waarin Jezus ons de werken van barmhartigheid laat zien en zegt dat we op basis daarvan beoordeeld zullen worden. Ik nodig jullie daarom uit om de lichamelijke werken van barmhartigheid te herontdekken: de hongerigen te eten geven, de dorstigen te drinken geven, de naakten kleden, de vreemdelingen opvangen, de zieken helpen, de gevangenen bezoeken, de doden begraven. En laten we de geestelijke werken van barmhartigheid niet vergeten: raad geven aan hen die twifelen, de onwetenden onderwijzen, de zondaars vermanen, de bedroefden troosten, de beledigingen vergeven, het geduldig omgaan met mensen die ons dwarszitten, tot God bidden voor de levenden en voor de doden. Zoals jullie zien is de barmhartigheid niet enkel ‘goed zijn’, noch slechts gevoel. Het gaat hier om de mate van onze authenticiteit in het zijn van leerlingen van Jezus, om onze geloofwaardigheid als christenen in de wereld van vandaag.

Aan jullie jongeren, die heel praktisch zijn ingesteld, zou ik willen voorstellen om in de eerste zeven maanden van 2016 een lichamelijk en een geestelijk werk van barmhartigheid te kiezen dat je elke maand in de praktijk brengt. Laat jullie inspireren door het gebed van de heilige Faustina, nederige apostel van de Goddelijke barmhartigheid in onze tijd:

“Help mij, oh Heer, dat...

...mijn ogen barmhartig mogen zijn, zodat ik nooit op grond van de uiterlijke schijn zal verdenken of oordelen, maar weet te ontdekken wat mooi is in de zielen van mijn naaste en hem te hulp kom [...]

...mijn oren barmhartig mogen zijn zodat ik acht mag slaan op de noden van mijn naaste en mijn oren niet onverschillig zijn voor de pijnen en het gekerm van mijn naaste [...]

...mijn tong barmhartig zal zijn zodat ik nooit negatief over mijn naaste zal spreken, maar een woord van troost en vergeving zal hebben voor allen [...]

...mijn handen barmhartig mogen zijn en gevuld met goede werken [...]

...mijn voeten barmhartig zijn zodat ik mij zal haasten om mijn naaste bij te staan en mijn eigen vermoeidheid en afmatting overwin [...]

...mijn hart barmhartig mag zijn zodat ik zelf alle lijden van mijn naaste mag voelen” (Dagboek, 163).

De boodschap van Goddelijke barmhartigheid vormt dus een heel concreet en veeleisend levensplan, want het brengt de werken met zich mee. En een van de meest vanzelfsprekende werken van barmhartigheid, maar wellicht een van de moeilijkste om in de praktijk te brengen, is die van het vergeven van degene die ons heeft beledigd, die ons pijn heeft gedaan, die we als vijanden beschouwen. “Hoe moeilijk lijkt het vaak om te vergeven! En toch is de vergeving het instrument dat aan onze zwakke handen is toevertrouwd om rust in ons hart te bereiken. Het laten vallen van wrok, woede, geweld en wraak zijn noodzakelijke voorwaarden voor een gelukkig leven” (Misericordiae Vultus, 9).

Ik ontmoet heel veel jongeren die zeggen dat ze moe zijn van deze zo verdeelde wereld, waarin aanhangers van verschillende partijen met elkaar botsen, waarin er heel veel oorlogen zijn en waar zelfs mensen zijn die hun eigen religie gebruiken als rechtvaardiging voor geweld. We moeten tot de Heer bidden ons de genade te geven barmhartig te zijn met wie ons kwaad doet. Zoals Jezus die aan het kruis bad voor hen die hem hadden gekruisigd: “Vader, vergeef het hun, want ze weten niet wat ze doen” (Lc 23,34). De enige weg om het kwaad te overwinnen is de barmhartigheid. De rechtvaardigheid is nodig, en hoe, maar alleen dat is niet genoeg. Rechtvaardigheid en barmhartigheid moeten hand in hand gaan. Hoe zeer zou ik willen dat we ons allemaal in een koor van gebed zouden kunnen verenigen, vanuit het diepst van ons hart, om de Heer te smeken barmhartig te zijn met ons en met de hele wereld!

4. Krakau wacht op ons!

Nog maar een aantal maanden tot onze ontmoeting in Polen. Krakau, de stad van de heilige Johannes Paulus II en van de heilige Faustina Kowalska, wacht op ons met open armen en een open hart. Ik geloof dat de Goddelijke Voorzienigheid ons ertoe heeft geleid het Jubileum van de Jongeren juist daar te vieren, waar deze twee grote apostelen van de barmhartigheid van onze tijd hebben geleefd. Johannes Paulus II voelde aan dat dit de tijd was van de barmhartigheid. Aan het begin van zijn pontificaat schreef hij de encyclick *Dives in misericordiae*. In het Heilig Jaar 2000 verklaarde hij zuster Faustina heilig en stelde

ook het feest van de Goddelijke barmhartigheid in, op de tweede zondag van Pasen. En in 2002 opende hij persoonlijk het heiligdom van de barmhartige Jezus in Krakau en vertrouwde hij de wereld toe aan de Goddelijke barmhartigheid en wenste hij dat deze boodschap alle bewoners van de aarde zou bereiken en hun harten zou vullen met hoop: “Deze vonk van de genade van God moet aangestoken worden. Dit vuur van barmhartigheid moet verspreid worden in de wereld. In de barmhartigheid van God zal de wereld vrede vinden en de mens het geluk!” (Homilie bij de toewijding van het heiligdom van de barmhartige Jezus in Krakau, 17 augustus 2002).

Lieve jongeren, de barmhartige Jezus, weergegeven op de afbeelding die vereerd worden door het volk van God in het aan hem toegewijde heiligdom van Krakau, wacht op jullie. Hij heeft vertrouwen in jullie en rekt op jullie! Hij heeft heel veel belangrijke dingen te zeggen tegen ieder van jullie... Wees niet bang om in zijn ogen te kijken die vol zijn van oneindige liefde voor ons. En laat zijn barmhartige blik jullie bereiken, een blik die bereid is om al jullie zonden te vergeven. Een blik die in staat is om jullie leven te veranderen en de verwondingen van jullie geest te genezen. Een blik die de diepe dorst kan lessen die in jullie harten leeft: de dorst naar liefde, naar vrede, naar vreugde, naar het ware geluk. Ga naar Hem toe en wees niet bang! Ga om Hem te zeggen vanuit het diepst van jullie hart: “Jezus ik vertrouw op Jou!”. Laat jullie raken door zijn oneindige barmhartigheid om op jullie beurt apostelen van barmhartigheid te worden, door middel van de werken, de woorden, het gebed, in onze wereld die verwond is door egoïsme, door haat en door heel veel wanhoop. Breng de vlam van de barmhartige liefde van Christus – waarover de heilige Johannes Paulus II gesproken heeft – naar de omgeving van jullie dagelijks leven en tot aan de uiteinden van de aarde. Op deze missie begeleid ik jullie met mijn gelukswensen en mijn gebed. Ik vertrouw jullie allemaal toe aan de Maagd Maria, Moeder van de barmhartigheid, op deze laatste etappe van de geestelijke weg van voor-bereiding op de komende WJD in Krakau en ik zegen jullie met heel mijn hart.

Vanuit het Vaticaan, 15 augustus 2015
Hoogfeest van de Tenhemelopneming van de gezegende Maagd Maria
Franciscus